

נוב' 2012

דף מידע לקראת ניתוחי אף וסינוסים

יעוץ מקצועי: פרופ' יניב איתן
עריכה: אחות- שירה בלייר

הנך עומד/ת לעבור ניתוח אף ו/או סינוסים, **בהרדמה מקומית**.

רקע:

לאף תפקיד מרכזי בנשימה. האף מסייע לסינון האוויר הנשאף, לחימומו ולהגברת לחותו. האף הוא גם אחד מחמשת החושים – הריח. לחוש הריח חלק חשוב בחיי היום יום. הפרעות בנשימה האפית, נזלת כרונית, ירידה בחוש הריח וכאבי ראש, הינן תלונות שכיחות בקרב הסובלים מבעיות אף באוכלוסיה.

- **SMR** – (Sub Mucous Resection of Septum) – תיקון הסטייה במחיצת האף. סטייה של מחיצת האף הגורמת להפרעה בזרימת האוויר דרך הנחיריים.
- **FESS** - פתיחה והרחבה של המעברים בין הסינוסים לבין האף, וניקוז התוכן המוגלתי. (הסינוסים – מערות האף - הינם מספר חללי אוויר הקיימים בתוך עצמות הגולגולת: בצדי האף, במצח ובלסת העליונה). חללים אלה מתנקזים ישירות אל חלל האף דרך פתחים קטנים. סתימה של פתח ניקוז זה גורמת לסינוסיטיס (דלקת במערות האף). סינוסיטיס חוזרת או כרונית דורשת לעיתים התערבות כירורגית.
- **Conchotomy** – כריתה חלקית של הקונכות. בתוך האף, משני צדי המחיצה נמצאות בליטות קטנות של עצם מכוסות רירית הנקראות "קונכות". לעיתים קיימת הגדלה של הקונכות הגורמת לחסימה ומפריעה למעבר האוויר דרך האף.

ההליך הטרומ ניתוחי:

תוזמן לבית החולים, עד חודש ימים, לפני הניתוח לתהליך טרום ניתוחי במסגרתו תתקבל ע"י מזכירה, אחות ותיבדק על-ידי רופא. הבא עמך את תוצאות הבדיקות שהתבקשת להביא, דיסק של CT (חובה לניתוחי FESS). לאחר בדיקת הרופא יקבע לך תאריך הניתוח ושעת הגעה.

יום הניתוח:

- בבוקר הניתוח מותר לשתות כוס קפה (ללא חלב), תה או מים.
- יש ליטול את התרופות הקבועות. **אין ליטול תרופות לסוכרת.**
- אין ליטול תרופות לדילול הדם (Aspirin, Cartia, Plavix, Coumdin...).
- יש להגיע לבית החולים, למשרד הקבלה הצמוד לחדר המיון, לצורך רישום משרדי.
- לאחר מכן תופנה לחדר ניתוח אמבולטורי.

נוב' 2012

ההליך הניתוחי:

הניתוח מתבצע בהרדמה מקומית על ידי הזרקת חומרי הרדמה לאף. לפני תחילת הניתוח תקבל זריקת טשטוש, ויכנסו טמפונים העשויים מצמר גפן ספוגים בחומרי הרדמה, לכל נחיר, על מנת להקהות את התחושה באזור המנותח, אשר יוצאו במהלך הפעולה. בסוף הניתוח יכנסו טמפונים לנחירי האף, כדי למנוע דמם. לאחר סיום הניתוח, תועבר לחדר התאוששות, ומשם לאשפוז במחלקת אף אוזן גרון.

האשפוז:

משך האשפוז הוא כיום-יומיים, בהתאם לסוג הניתוח. ניתוחי אף וסינוסים מלווים בדימום מהאף. הצוות מיומן ויודע אם הדימום הינו בגדר הסביר. תקבל טיפול בכאב לפי צורך. במהלך האשפוז יש להקפיד על מספר כללים:

- יש לאכול כלכלה רכה
 - מנוחה
 - יש להתקלח במים קרים/פושרים ולמשך זמן קצר.
 - להקפיד על תנוחת ראש גבוהה.
- יש ליידיע את האחות על כל בתחושה, או הרגשה חריגה.**

יום השחרור:

לפני הוצאת הטמפונים מהאף - יש להזליף תמיסת מי מלח לטמפונים במצב של שכיבה, על מנת לרכנם, ולאפשר את הוצאתם בקלות. על-פי מידת הדימום, יוחלט לגבי מועד השחרור: אם יבוצע באותו בוקר, אחר הצהריים, או שיש צורך בהמשך מעקב באשפוז עד ליום המחרת, וזאת בהתאם לשיקול הדעת של הרופא המטפל.

הוראות התנהלות לאחר הניתוח:

1. לניקוי האף, ומניעת גודש: שטיפות לאף שלוש פעמים ביום, עם מי מלח.
2. יש להימנע ממקורות חום: מחשיפה לשמש, לחום, למשקאות חמים ומכלכלה חמה. מקורות חום אלה עלולים לגרום לדימום.
3. להימנע ממאמץ הגורם לעלייה בדופק ומכיפוף הגוף לפנים – למשך שבועיים.
4. להימנע מלקנח את האף – יש למשוך את הפרשות לאחור.

במקרים חריגים של :

חום, דימום חזק יש לפנות מיד למיון.

**בהצלחה
והחלמה מהירה
צוות המחלקה**